

KAULI YA TAARIFA YA CHANJO

Chanjo ya *Haemophilus influenzae* ya aina ya b (Hib): Unachohitaji Kujua

Many Vaccine Information Statements are available in Swahili and other languages. See www.immunize.org/vis

Kauli nyingi za taarifa ya chanjo zinapatikana katika Kiswahili na lugha nyinginezo. Angalia www.immunize.org/vis

1. Kwanini unahitaji kuchanjwa?

Chanjo ya Hib inaweza kuzuia *ugonjwa wa Haemophilus influenzae* ya aina ya b (Hib).

Haemophilus influenzae aina ya b inaweza kusababisha aina nyingi za maambukizo. Maambukizo haya kwa kawaida huathiri watoto chini miaka 5 ya umri lakini pia unaweza kuathiri watu wazima walio na hali fulani za kimatibabu. Bakteria ya Hib inaweza kusababisha ugonjwa hafifu, kama vile maambukizo katika masikio au bronchitis, au unaweza kusababisha ugonjwa mbaya, kama vile maambukizo katika damu. Maambukizo hatari ya Hib, pia inayoitwa “invasive Hib disease,” huhitaji matibabu katika hospitali na wakati mwingine unaweza kusababisha kifo.

Kabla ya chanjo ya Hib, ugonjwa wa Hib ulikuwa kusababishi kilichokuwa kikiongoza cha meningitis ya bakteria miongoni mwa watoto wa chini ya umri wa miaka 5 nchini Marekani. Meningitis ni maambukizo ya utandu wa ubongo na uti wa mgongo. Inaweza kupelekea kuharibika kwa ubongo na ukiziwi.

Maambukizo ya Hib pia yanaweza kusababisha:

- Nimonia
- Kufura vibaya sana katika koo, na kufanya iwe vigumu kupumua
- Maambukizo katika damu, maungo, mifupa, na utandu unaofunika moyo
- Kifo

2. Chanjo ya Hib

Chanjo ya Hib kwa kawaida hupeanwa katika dozi 3 au 4 (kwa kutegemea na aina).

Watoto wachanga kwa kawaida watapokea chanjo yao ya kwanza ya Hib katika miezi 2 ya umri na kwa

kawaida watakamilisha msururu huo katika miezi 12–15 ya umri.

Watoto kati ya miezi 12 na miaka 5 ya umri ambao hapo awali hawajachanjwa kikamilifu dhidi ya Hib wanaweza kuhitaji dozi 1 au dozi zaidi ya Chanjo ya Hib.

Watoto wa zaidi ya umri wa miaka 5 na watu wazima kwa kawaida huwa hawapokei chanjo ya Hib, lakini inaweza kupendekezwa kwa watoto wa umri mkubwa zaidi au watu wazima ambao wengu lao limeharibika au limeondolewa, ikijumuisha watu walio na ugonjwa wa seli mundu, kabla ya upasuaji wa kuondoa huo wengu, au kufuatia kupachikwa uloto mpya. Chanjo ya Hib inaweza pia kupendekezwa kwa watu wa umri wa miaka 5 hadi 18 walio na HIV.

Chanjo ya Hib inaweza kupeanwa kama chanjo kivyake, au kama sehemu ya chanjo ya mchanganyiko (aina ya chanjo ambayo huunganisha zaidi ya chanjo moja pamoja kwa sindano moja).

Chanjo ya Hib inaweza kupeanwa wakati mmoja na chanjo zingine.

3. Zungumza na mtoa huduma za afya wako

Mwambie mtoa huduma ya chanjo wako ikiwa mtu anayepokea chanjo:

- Amekuwa na **mmenyuko wa mzio baada ya dozi ya awali ya Chanjo ya Hib**, au ako na **mmenyuko wowote mbaya sana wa mzio, wa kutishia maisha**

Katika baadhi ya visa, mtoa huduma za afya wako anaweza kuamua kuahirisha Chanjo ya Hib hadi katika ziara ya baadaye.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

Watu walio na magonjwa madogo madogo, kama vile mafua, wanaweza kuchanjwa. Watu ambao ni wagonjwa kwa wastani au wagonjwa vibaya wanapaswa kwa kawaida kungojea hadi wapone kabla ya kupokea chanjo ya Hib.

Mtoa huduma za afya wako anaweza kukupatia habari zaidi.

4. Hatari za mzio dhidi ya chanjo

- Wekundu, jotojoto, na kufura kwenye eneo la sindano na joto jingi vyaweza kutokea baada ya Chanjo ya Hib.

Watu huzirai wakati mwingine baada ya taratibu ya kimatibabu, ikijumuisha uchanjwaji. Mwambie mtoa huduma wako ikiwa unahisi kisunzi au mabadiliko katika kuona kwako au kuhisi milio masikioni.

Kama ilivyo na dawa yoyote ile, kuna uwezekano nadra sana kwa chanjo kusababisha mmenyuko mbaya wa mzio, majeraha mengine mabaya, au kifo.

5. Na je, kukiwa na tatizo hatari?

Mmenyuko wa mzio unaweza kutokea baada ya mtu aliyechanjwa kuondoka kliniki. Ikiwa utaona ishara za mmenyuko mbaya wa mzio (mabaka, kuvimba uso na koo, matatizo ya kupumua, moyo kudunda kwa kasi, kizunguzungu, au udhaifu), pigia simu **9-1-1** ili mtu huyo apelekwe kwenye hospitali iliyo karibu.

Kuhusu ishara zingine ambazo zinakupatia wasiwasi, pigia simu mtoa huduma za afya wako.

Mizio hatari inapaswa kuripotiwa kwa Mfumo wa Kuripoti Matukio Mabaya ya Chanjo (Vaccine Adverse Event Reporting System - VAERS). Mtoa huduma za afya wako kwa kawaida ataweka faili ya ripoti hii, au unaweza kufanya hivyo mwenyewe. Tembelea tovuti ya VAERS katika www.vaers.hhs.gov au pigia simu **1-800-822-7967**. *VAERS ni ya kuripoti mizio pekee, na wafanyikazi wa VAERS hawapeani ushauri wa kimatibabu.*

6. Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo

Mpango wa Kitaifa wa Ufidiaji wa Majeraha ya Chanjo (National Vaccine Injury Compensation Program - VICP) ni mpango wa serikali kuu ambao ulibuniwa ili kufidia watu ambao huenda walijeruhiwa na baadhi ya chanjo. Madai kuhusiana na majeraha au vifo vinavyodaiwa kutokana na kuchanjwa yako na kikomo cha muda kwa kufaili, ambao unaweza kuwa mchache kama vile miaka miwili. Tembelea tovuti ya VICP katika www.hrsa.gov/vaccinecompensation au pigia simu **1-800-338-2382** ili kujifunza kuhusu mpango huu na kufaili dai.

7. Je, ninawezaje kujifunza mengi zaidi?

- Muulize mtoa huduma za afya wako.
- Pigia simu idara ya afya eneo lako au ya jimbo.
- Tembelea tovuti ya Utoaji wa Chakula na Dawa (Food and Drug Administration - FDA) upate machapisho ya vifurishi vya chanjo na taarifa ya ziada katika www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- Wasiliana na Vituo vya Udhhibiti na Uzuiaji wa Magonjwa (Centers for Disease Control and Prevention - CDC):
 - Pigia simu **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** au
 - Tembelea tovuti ya CDC katika www.cdc.gov/vaccines.

Swahili translation provided by Immunize.org

